

Comunicat de la Junta de la Delegació del Col·legi de Geògrafs a Catalunya i l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya amb relació a la proposta de Llei de Creació de l'Agència de la Natura de Catalunya.

Només cal fer una breu lectura al preàmbul de la proposta de Llei de Creació de l'Agència de la Natura de Catalunya per comprovar els enormes reptes del país quant a la conservació de la biodiversitat i del patrimoni natural a Catalunya. Un país amb una gran diversitat natural conformada per una gran representació dels hàbitats presents arreu d'Europa, i que presenta una tendència global de pèrdua de biodiversitat i de degradació dels ecosistemes que es podria qualificar de molt preocupant.

És evident que les causes directes que ens estan portant a aquesta situació d'emergència ecològica tenen relació amb els fenòmens del canvi global. Però a casa nostra aquests canvis han vingut a agreujar els vells problemes no resolts a raó dels dèficits estructurals en matèria de gestió del patrimoni natural i del territori, l'infrafinançament, la manca de personal (sovint en situacions de precarització laboral) i la manca d'una política de conservació clara, que orienti l'acció dels diferents organismes i institucions dedicades a la conservació i millora del nostre patrimoni natural.

Les professionals de la geografia portem anys reclamant i treballant per l'assoliment d'una gestió integral del territori i de les activitats que s'hi desenvolupen, sobre la base d'uns ecosistemes naturals, resilents i biodiversos. Ho fem des de la implicació directa en el sector ambiental, en la gestió agrícola, ramadera, forestal i pesquera, en l'urbanisme i la planificació d'infraestructures, en l'ordenació del territori i del paisatge, en les polítiques de mobilitat i en el turisme, entre d'altres.

Tenint en compte la manca d'una política de conservació, l'Estratègia del Patrimoni Natural de Catalunya aborda els reptes ambientals als que el país s'ha d'afrontar i n'apunta alguns dels possibles camins. Front al dèficit crònic de finançament, el recentment constituït fons del patrimoni natural permet dotar les polítiques de conservació de la natura d'uns pressupostos més adequats per seguir el camí de l'Estratègia.

La futura Agència de la Natura, al nostre entendre, ha de permetre i ha de treballar per la conservació i millora del patrimoni natural, la gestió eficient dels recursos públics i la agilitat dels procediments administratius, la participació dels agents del territori (públics i privats) en la presa de decisions, així com l'estabilització de plantilles i la projecció professional de treballadors públics.

Estem convençuts que gestionar el patrimoni natural és gestionar com les diferents activitats humanes es desenvolupen en el territori: ens cal reflexionar sobre el nostre model agrícola, ramader i forestal, dels nostres models d'assentament de població i de mobilitat, i sobre el futur i dinamisme dels nostres territoris rurals, litorals o de muntanya, amb greus problemàtiques demogràfiques o econòmiques. Ens cal replantejar, sobretot, els nostres models de consum, de territori, d'energia i de matèries primeres i adequar-ho tant com sigui possible als serveis ecosistèmics que el nostre territori ens proporciona. Això també inclou desplegar sistemes de governança més inclusius i participatius i tenir present les desigualtats territorials i socials existents i treballar per a dissoldre-les. Ens cal doncs el profund i continuat debat social, territorial i ambiental, que les professionals de la geografia aportem.

L'Agència de la Natura té el repte d'assolir aquesta nova etapa per tal de superar la compartimentació existent entre els diferents estaments públics i privats que intervenen en la gestió del patrimoni natural. Cal posar tot aquest patrimoni a la base i al punt de partida de totes les decisions. Més que mai, ens cal trencar amb les herències del passat que enfrontaven equips polítics i tècnics, l'administració pública i els agents privats,... i treballar des de la visió holística participada i de consens que promouen les geògrafes i els geògrafs professionals pel bé de la nostra societat, del nostre territori i del nostre patrimoni natural.

Delegació del Col·legi
de Geògrafs a Catalunya

Associació de Geògrafs
Professionals de Catalunya